

Životní příběh JUDr. Vladimíra Vochoče, který jsem si vybral jako téma své rigorózní práce, se dá vnímat z několika perspektiv.

Bezpochyby nejdůležitější je Vochočova činnost za II. světové války, kdy působil jako československý konzul v Marseille nejen po březnu 1939, ale i po porážce Francie. Podařilo se mu díky osobní odvaze a zevrubné znalosti mezinárodního práva udržet v chodu konzulát a pomáhat Čechoslovákům i německým a rakouským emigrantům ohrožených nacisty až do března 1941, kdy byl na nátlak Němců konzulát uzavřen. Z tohoto pohledu se Vochoč, dosud řadový úředník ministerstva zahraničních věcí, ukazuje jako „hrdina všedního dne“, tedy člověk, který jakoby pouhým dodržováním úřední přísahy československému státu a zásluhou vnitřního přesvědčení dokázal tváří v tvář bezprostřednímu nebezpečí obstát ve zkoušce, ve které mnozí z jeho kolegů obstát nedokázali. Tato „hvězdná hodina“ Vochočova života se stala ústředním bodem mé práce.

Pro pochopení Vochočova postoje v krizových okamžicích během války je ale nutné přiblížit také období utváření jeho osobnosti, vlivu jeho rodiny a prostředí, ze kterého vyšel. V tomto okamžiku se ukazuje další možná perspektiva Vochočova životního příběhu vyrůstajícího z kořenů demokratické a silně vlastenecké rodinné tradice – účasti děda Františka na májovém spiknutí 1849 i politické angažovanosti za Masarykovy realisty otce Otakara. Vystupuje zde na povrch historie tří generací jedné rodiny, jejichž osudy opisovaly křivku moderních dějin českého národa a zároveň s ním zažívaly své vzlety i pády. František Vochoč si za své revoluční vystoupení odpykal šest let v rakouském vězení, jeho syn Otakar byl internován na začátku I. světové války a Vladimíra Vochoče poslala na třináct let do Valdic komunistická justice.

A nabízí se ještě třetí perspektiva: Vochoč jako československý diplomat, na jehož osudu se dá ilustrovat budování prvorepublikového ministerstva zahraničí i jeho personální likvidace po únoru 1948. Přestože základem mé diplomové práce je především činnost Vladimíra Vochoče v Marseille od porážky Francie v létě 1940 do března 1941, snažil jsem se nastínit i obě další zmiňovaná hlediska.